

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СЛОБОДЯН ОЛЕКСАНДР СТАНІСЛАВОВИЧ

УДК 351.82:338.45.01

**МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ
ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Харків – 2021

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Національному університеті цивільного захисту України.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор
МАЙСТРО Сергій Вікторович,
Національний університет цивільного захисту
України, завідувач кафедри публічного
адміністрування у сфері цивільного захисту
навчально-науково-виробничого центру

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, доцент
ЩЕПАНСЬКИЙ Едуард Валерійович,
Хмельницький університет управління та права імені
Леоніда Юзькова, завідувач кафедри публічного
управління та адміністрування

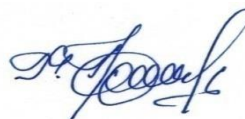
кандидат наук з державного управління,
ПЕРЕСТИЮК Інга Миколаївна,
ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна академія управління
персоналом», доцент кафедри публічного
адміністрування

Захист відбудеться «30» вересня 2021 р. о 14.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 Національного університету цивільного захисту України за адресою: 61024, м. Харків, вул. Лермонтовська, 28, ауд. 4 (1-й поверх).

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного університету цивільного захисту України за адресою: 61023, м. Харків, вул. Чернишевська, 94.

Автореферат розісланий «30» серпня 2021 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Н. С. Грабар

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Серед Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, метою яких є забезпечення національних інтересів України щодо сталого розвитку економіки, громадянського суспільства і держави для досягнення зростання рівня та якості життя населення, додержання конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку країни, передбачається, в тому числі шляхом розвитку промисловості, інновацій та інфраструктури (ціль 9) і відповідального споживання та виробництва (ціль 12).

Саме тому підвищення конкурентоспроможності української промисловості, вдосконалення техніки, технологій і методів організації виробництва, підготовка висококваліфікованих робітничих кадрів є стратегічним завданням державної промислової політики. Формування та реалізація сучасної промислової політики сприятиме переведенню економіки України на інноваційний шлях розвитку, забезпечення високих темпів соціально-економічного зростання, підвищення продуктивності праці та якості життя населення.

Однак соціально-економічні, техніко-технологічні, інституційно-правові, організаційні перетворення в зазначеній сфері неможливі без формування та реалізації результативної і ефективної державної промислової політики. Існуючі в Україні механізми формування та реалізації державної промислової політики здебільшого стримують вирішення існуючих проблем розвитку галузі та не забезпечують стійкого соціально-економічного зростання країни на засадах екологічності та кліматичної нейтральності. Це вимагає подальшого удосконалення існуючих механізмів формування та реалізації державної промислової політики України, що й обумовлює актуальність дисертаційного дослідження, вибір теми, структурну побудову, науково-теоретичне та практичне значення.

Теоретико-методологічними та практичними аспектами публічного управління та адміністрування займалися такі вчені, як: В. Бакуменко, М. Білінська, К. Ващенко, Л. Грень, О. Дацій, А. Дегтяр, С. Домбровська, І. Драган, Ю. Древаль, В. Воротін, О. Крюков, В. Ковальчук, В. Коврегін, М. Латинін, С. Майстро, І. Лопушинський, В. Маліков, В. Мороз, І. Парубчак, П. Покатаєв, О. Радченко, А. Ромін, В. Садковий, В. Сиченко, В. Степанов, В. Стрельцов, Ю. Ульянченко та інші.

Визначенню місця та ролі держави в промисловості та питаннями формування та реалізації державної промислової політики займалися такі вчені, як: Д. Андрієвський, Ж. Анпілогова, О. Балуська, М. Бутко, В. Вишневський, Т. Гарбуз, Н. Гончарова, В. Горник, В. Гусєв, Ю. Кіндзерський, О. Ковтун, М. Кондрашов, А. Кушнерук, А. Лісютін, І. Макаренко, С. Матійко, В. Новицький, Л. Олефіренко, Г. Ортіна, Л. Пельтек, І. Перестюк, Л. Федулова, Е. Щепанський, М. Якубовський та інші.

Однак чимало теоретичних та практичних питань стосовно розв'язання

існуючих проблем та визначення напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України залишаються недостатньо дослідженими. Тому потреба у теоретичному, методичному і практичному вирішенні окреслених завдань підтверджує актуальність дисертаційної роботи, її важливість, наукову новизну, зумовлює мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження, апробацію і практичне впровадження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана в навчально-науково-виробничому центрі Національного університету цивільного захисту України в межах науково-дослідної роботи «Розробка механізмів державного управління соціально-економічною сферою та її галузями в контексті забезпечення безпеки українського суспільства» (ДР № 0118U001007). Роль здобувача полягає в обґрунтуванні концептуальних підходів та напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України.

Для досягнення мети визначені такі *завдання*:

- узагальнити теоретичні підходи до визначення сутності державної промислової політики та виокремити механізми її формування та реалізації;
- виявити особливості формування та реалізації державної промислової політики в зарубіжних країнах;
- охарактеризувати сучасний рівень розвитку національної промисловості та визначити результативність державної промислової політики;
- з'ясувати проблеми і суперечності формування та реалізації державної промислової політики України;
- обґрунтувати концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної промислової політики України;
- окреслити шляхи трансформації державної промислової політики України в умовах євроінтеграційних процесів та глобальних викликів;
- визначити напрями удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України.

Об'єкт дослідження – державна промислова політика.

Предмет дослідження – механізми формування та реалізації державної промислової політики України.

Методи дослідження. Теоретичну та методичну основу дисертаційного дослідження складають фундаментальні положення теорії державного управління, гуманітарних та соціальних наук, наукові праці українських та зарубіжних вчених з питань формування та реалізації державної промислової політики.

Дисертаційне дослідження ґрунтується на використанні *системного підходу*, який полягає в комплексному дослідженні механізмів формування та реалізації державної промислової політики. Крім того, у роботі застосовувались

методи, які використовуються як на емпіричному, так і теоретичному рівнях, а саме: *логіко-семантичний* – для поглиблення понятійного апарату та визначення сутності та змісту механізмів формування та реалізації державної промислової політики; *порівняльного аналізу* – для дослідження методичних підходів, концепцій, розробок і пропозицій провідних українських та зарубіжних вчених та виявлення закономірностей, відмінностей, особливостей, спільних характеристик механізмів формування та реалізації державної промислової політики в різних країнах; *системно-аналітичний* – для аналізу законодавчих актів та інших нормативних документів щодо особливостей функціонування механізмів формування та реалізації державної промислової політики України; *логічного моделювання та конструювання* – для класифікації чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на функціонування механізмів формування та реалізації державної промислової політики України; *статистичні* – для виявлення темпів змін окремих показників, ступеня їх впливу на динаміку розвитку промисловості в Україні; *аналізу та синтезу* – для оцінки динаміки та результативності механізмів формування та реалізації державної промислової політики України; *спостереження та теоретичного узагальнення* – для розкриття причин, які дестабілізують розвиток промисловості в Україні в сучасних умовах; *абстрактно-логічний* – для узагальнення теоретичних положень, встановлення причинно-наслідкових зв'язків і формування висновків та пропозицій.

Інформаційними джерелами дослідження стали закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові документи Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, програмні документи державних органів України, офіційні матеріали Державної служби статистики України, монографії та статті фахівців та науковців, особисті дослідження автора.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та науково-практичному обґрунтуванні напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України. Наукова новизна результатів дослідження конкретизується в таких положеннях:

уперше:

– обґрунтовано концептуальні засади стратегії реалізації державної промислової політики, в якій виокремлено функціонування політико-інтеграційного, адміністративно-правового, фінансово-економічного, інформаційно-моніторингового механізмів, визначено стратегічну мету, цілі, принципи, умови, етапи та рівні реалізації стратегії, спрямованої на зміну парадигми розвитку національної промисловості в контексті необхідності прискорення технологічних змін в межах глобального тренду Industry 4.0, охорони довкілля, боротьби з глобальними змінами клімату, а також забезпечення промислового зростання в умовах глобальної пандемії;

удосконалено:

– теоретико-методичні підходи щодо визначення напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України

через: модернізацію, демонополізацію, декарбонізацію, децентралізацію, діджиталізацію промисловості, які спрямовані на досягнення конкурентності, екологічності, кліматичної нейтральності та перехід на інтернет-комунікації, як концептуальної парадигми подальшого розвитку національної промисловості;

– шляхи трансформації державної промислової політики України в умовах європейської інтеграції та глобальних викликів шляхом адаптації національного законодавства до європейських практик, в тому числі відповідності принципам «Європейської Зеленої Угоди» («European Green Deal»), а саме: розробка Українського зеленого курсу, який визначить ціль із досягнення кліматичної нейтральності країни з урахуванням її особливостей та спроможностей, в тому числі в промисловості; створення українського кліматичного фонду, одним з напрямків функціонування якого має стати співфінансування програм з декарбонізації і модернізації української промисловості, а також сприяння запобіганню промислового забруднення довкілля;

дістали подальшого розвитку:

– категоріально-понятійний апарат державно-управлінської науки шляхом уточнення змісту понять «державна промислова політика», «механізми формування та реалізації державної промислової політики», що пов'язано з необхідністю адаптації їх змісту до існуючих викликів сучасного розвитку глобальної економіки, що, на відміну від існуючих визначень передбачає тлумачення поняття «механізм формування та реалізації державної промислової політики», як сукупності принципів, форм, методів, інструментів, засобів, важелів, стимулів та способів (правила) їх застосування суб'єктом по відношенню до об'єкта державної промислової політики шляхом створення належних умов для інвестиційно-інноваційного розвитку галузей промисловості, а саме: видобутку сировини, виробництва напівфабрикатів, виробництва кінцевої продукції, збуту промислової продукції з метою забезпечення національної безпеки країни та її стійкого соціально-економічного розвитку, захисту довкілля, досягнення кліматичної нейтральності, підвищення добробуту населення;

– обґрунтування особливостей застосування механізмів формування та реалізації державної промислової політики шляхом використання логіко-аналогової моделі, в основу якої покладено критерій оптимальності за Парето, відповідно до якого, формуючи конкретні напрями державної промислової політики, слід узгодити внутрішні потреби і можливості, потреби європейського вектору розвитку, а також існуючі глобальні виклики; за цим критерієм оптимальним буде той напрям державної промислової політики, формування та реалізація якого, принаймні, не шкодить інтересам жодного з суб'єктів зазначеної політики;

– узагальнення світових тенденцій та систематизація концептуальних підходів щодо інструментів формування та реалізації державної промислової політики в зарубіжних країнах (державні інститути підтримки та розвитку промисловості, а саме: фінансово-кредитні, експортні установи та наукові центри, які здійснюють фінансову, гарантійну, консультаційну та

спеціалізовану підтримку пріоритетних галузей промисловості (літакобудування, машинобудування, верстатобудування, наноіндустрію тощо); державні субсидії, які мають широкий спектр застосування: фінансування промислових інвестиційних проєктів, створення та забезпечення функціонування інститутів розвитку, порятунк проблемних підприємств (якщо вони критично важливі для галузі), розвиток НДДКР тощо; державні гарантії; пільгові кредити; податкові пільги; пільгові тарифи; державні закупівлі; державна політика протекціонізму; розвиток мережі промислових кластерів та індустріальних парків, як інструменту соціально-економічного розвитку регіонів; заснування 11 промислових європейських партнерств, які покликані збільшити інвестиції в дослідження та інновації), що дозволило виявити раціональні підходи, механізми, інструменти та розробити практичні рекомендації щодо напрямів удосконалення державного впливу на розвиток промисловості в Україні та надати їм комплексного та цілеспрямованого характеру адаптації до існуючих національних умов та глобальних викликів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в узагальненні та доповненні існуючих знань, теоретико-методичних підходів щодо обґрунтування напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України в сучасних умовах.

Хмельницькою обласною державною адміністрацією пропозиції щодо напрямів розвитку промисловості на регіональному рівні розглянуто та схвалено до використання в межах реалізації Програми економічного та соціального розвитку Хмельницької області на 2021 р., а також в межах Плану заходів з реалізації у 2021-2023 рр. Стратегії розвитку Хмельницької області на період до 2027 р., а саме: розвиток промислового потенціалу області на базі інноваційних технологій, модернізація та технічне переоснащення виробничих потужностей, стимулювання розробки і випуску конкурентоспроможних видів продукції, створення та розвиток індустріального парку та промислового кластеру, вихід продукції товаровиробників Хмельниччини на ринок Європейського союзу) (довідка № 771-41/2021 від 20.08.2020 р.).

Хмельницькою міською радою Хмельницької області розглянуто та схвалено до використання в межах виконання «Програми економічного і соціального розвитку Хмельницької міської територіальної громади на 2021 рік» запропоновані концептуальні засади стратегії формування державної промислової політики, яка передбачає комплексну взаємодію відповідних механізмів її реалізації: політико-інтеграційного, адміністративно-правового, фінансово-економічного, інформаційно-моніторингового (довідка № 02-21-742 від 19.08.2021 р.).

Результати дисертаційного дослідження, а саме: поглиблення понятійно-категоріального апарату, виокремлення механізмів формування та реалізації державної промислової політики та визначення напрямів їх удосконалення використовуються при викладанні навчальних дисциплін «Державна політика: аналіз та механізми впровадження» та «Політика європейської інтеграції» за програмою підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» у Національному університеті цивільного захисту України

(акт № 10 від 15.04.2021 р.).

Основні положення, висновки та пропозиції можуть бути використані в практичній діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування для подальшого удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України, в тому числі на регіональному та місцевому рівнях.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійною науковою працею і містить одержані здобувачем особисто нові результати в галузі науки державного управління, які у сукупності сприяють розв'язанню науково-прикладного завдання, що полягає в обґрунтуванні напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України. Особистий внесок здобувача в спільних наукових роботах наведено у списку опублікованих праць за темою дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних науково-практичних конференціях: «Державне управління в Україні: виклики та перспективи» (м. Запоріжжя, 2019 р.), «Державне управління в Україні: виклики та перспективи» (м. Запоріжжя, 2020 р.); на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика» (м. Харків, 2020 р.); на науково-практичному круглому столі «Формування дієвих механізмів державного управління з забезпечення державної безпеки» (м. Харків, 2021 р.).

Публікації. Основні положення і результати дослідження висвітлено в 10 публікаціях, із них: 5 – статті у наукових фахових виданнях з державного управління, 1 – стаття в іноземному виданні, 4 – тези конференцій. Загальний обсяг публікацій, що належать особисто здобувачу, становить 3,1 др. арк.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг дисертації становить 215 сторінок, із них 187 сторінок основного тексту. Робота містить 31 рисунок, 6 таблиць. Список використаних джерел налічує 232 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** надано загальну характеристику роботи, обґрунтовано актуальність теми дисертації, зазначено її зв'язок з науковими дослідженнями Національного університету цивільного захисту України, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, представлено наукову новизну, практичне значення одержаних результатів, наведено дані щодо їх впровадження та апробації.

У **першому розділі** – «*Теоретичні засади формування та реалізації державної промислової політики*» – розглянуто сучасний стан наукових досліджень та систематизовано теоретико-методичні підходи щодо ролі держави у забезпеченні сталого розвитку промисловості, визначено сутність державної промислової політики та виокремлено механізми її формування та

реалізації, виявлено особливості реалізації державної промислової політики в зарубіжних країнах.

Визначено, що державна промислова політика – це цілеспрямована, передбачувана, в межах діючого законодавства діяльність органів публічного управління через сукупність механізмів її формування та реалізації щодо створення належних умов для інвестиційно-інноваційного розвитку галузей промисловості, а саме, видобутку сировини, виробництва напівфабрикатів, виробництва кінцевої продукції, збуту промислової продукції з метою забезпечення національної безпеки країни та її стійкого соціально-економічного розвитку, захисту довкілля, досягнення кліматичної нейтральності, підвищення добробуту населення.

Обґрунтовано функціонування таких механізмів формування та реалізації державної промислової політики: політико-інтеграційного, адміністративно-правового, фінансово-економічного, інформаційно-моніторингового (рис. 1).

Встановлено, що в розвинутих країнах держава формує та реалізує промислову політику, забезпечує необхідний рівень національної безпеки, сприяє забезпеченню необхідного рівня добробуту населення та досягненню екологічної та кліматичної нейтральності. Одним з головних напрямів сучасного розвитку промисловості в світі є лібералізація, системне удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики у напрямку побудови тісних партнерських відносин держави і приватного бізнесу (державно-приватне партнерство), промисловість з монополізованої сфери з провідною роллю держави трансформується у галузь, розвиток якої все більше регулюється ринком, а процес реформування характеризується стимулюванням конкуренції, приватизацією промислових об'єктів тощо.

З'ясовано, що в залежності від особливостей і напрямів вектора промислового розвитку в сучасній науковій практиці виділяються різні моделі державної промислової політики у світі, а саме: американську (основними інструментами державного впливу є заходи фінансової і податкової політики, а також значні обсяги державного фінансування НДДКР); європейську (головною метою є підвищення конкурентоспроможності промислового сектора з урахуванням глобалізації, характерною є активна участь об'єднань підприємців, наявність формалізованих процедур контролю над обсягами і напрямами державної підтримки промисловості на наднаціональному рівні; в якості основних напрямків промислової політики європейських країн є інноваційна політика і стимулювання розвитку підприємництва); азіатську (характерною є визначальна та провідна роль організованих економічних груп інтересів, які представлені галузевими асоціаціями і великими фінансово-промисловими конгломератами, в межах даної моделі промислової політики традиційно встановлений корпоративізм, тобто будується вона на основі відносин двох партнерів - суспільства і держави, а асоціації бізнесу при цьому перебувають під суворим державним контролем), які відрізняються набором певних інструментів і засобів впливу на розвиток промислового сектора, а також роллю, яку відіграють в зазначеному процесі держава та інші суб'єкти.

Рис. 1. Система формування та реалізації державної промислової політики.

Джерело: розробка автора

У другому розділі – «Сучасний стан та результативність державної промислової політики України» – охарактеризовано сучасний стан та рівень розвитку промисловості України, визначено результативність державної промислової політики, визначено проблеми і суперечності формування та реалізації державної промислової політики України.

Визначено, що державна промислова політика України в сучасних умовах є недостатньо ефективною та результативною, що призводить до стагнації промисловості, суттєвого зменшення обсягів інвестицій, поступового зношення та відсутності модернізації обладнання, повільних темпів запозичення передових технологій та інновацій у промислове виробництво. Це пов'язано, в тому числі, з недостатністю та обмеженістю обсягів та джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні (табл. 1).

Таблиця 1

Обсяги та джерела фінансування інноваційної діяльності
промислових підприємств в Україні

Рік	Витрати на інновації, млн. грн.	У тому числі за рахунок							
		власних коштів підприємств		коштів державного бюджету		коштів інвесторів-нерезидентів		коштів з інших джерел	
		млн. грн.	у % до обсягу витрат на інновації	млн. грн.	у % до обсягу витрат на інновації	млн. грн.	у % до обсягу витрат на інновації	млн. грн.	у % до обсягу витрат на інновації
2000	1757,1	1399,3	79,6	7,7	0,4	133,1	7,6	217,0	12,3
2001	1971,4	1654,0	83,9	55,8	2,8	58,5	3,0	203,1	10,3
2002	3013,8	2141,8	71,1	45,5	1,5	264,1	8,8	562,4	18,7
2003	3059,8	2148,4	70,2	93,0	3,0	130,0	4,2	688,4	22,5
2004	4534,6	3501,5	77,2	63,4	1,4	112,4	2,5	857,3	18,9
2005	5751,6	5045,4	87,7	28,1	0,5	157,9	2,7	520,2	9,0
2006	6160,0	5211,4	84,6	114,4	1,9	176,2	2,9	658,0	10,7
2007	10821,0	7969,7	73,7	144,8	1,3	321,8	3,0	2384,7	22,0
2008	11994,2	7264,0	60,6	336,9	2,8	115,4	1,0	4277,9	35,7
2009	7949,9	5169,4	65,0	127,0	1,6	1512,9	19,0	1140,6	14,3
2010	8045,5	4775,2	59,4	87,0	1,1	2411,4	30,0	771,9	9,6
2011	14333,9	7585,6	52,9	149,2	1,0	56,9	0,4	6542,2	45,6
2012	11480,6	7335,9	63,9	224,3	2,0	994,8	8,7	2925,6	25,5
2013	9562,6	6973,4	72,9	24,7	0,3	1253,2	13,1	1311,3	13,7
2014	7695,9	6540,3	85,0	344,1	4,5	138,7	1,8	672,8	8,7
2015	13813,7	13427,0	97,2	55,1	0,4	58,6	0,4	273,0	2,0
2016	23229,5	22036,0	94,9	179,0	0,8	23,4	0,1	991,1	4,3
2017	9117,5	7704,1	84,5	227,3	2,5	107,8	1,2	1078,3	11,8
2018	12180,1	10742,0	88,2	639,1	5,2	107,0	0,9	692,0	5,7
2019	14220,9	12474,9	87,7	556,5	3,9	42,5	0,3	1147,0	8,1
2020	14406,7	12297,7	85,4	279,5	1,9	125,3	0,9	1704,2	11,8

Так, обсяги фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні практично не збільшувалися в останні роки. А враховуючи рівень інфляції за вказаний період, можна констатувати, що обсяги фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні за період 2015-2020 рр. (за виключенням 2016 р.) не тільки не збільшувалися, а навіть зменшувалися.

З'ясовано, що лєвова частка джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні належить до власних коштів підприємств: від 52,9 % - у 2011 р., до 97,2 % - у 2015 р. Спостерігається також у загальному обсязі фінансування інноваційної діяльності українських промислових підприємств значне коливання участі інвесторів-нерезидентів (від 30% - у 2010 р., до мізерних 0,1% - у 2016 р.) та залучення коштів з інших джерел (від 45,6% - у 2011 р., до 2,0 % - у 2015 р.), що можна пояснити непрогнозованістю та непослідовністю державної промислової політики, низьким рівнем її результативності та ефективності.

Як наслідок, домінування базових галузей первинних переділів, які тримаються на III-IV технологічних укладах, експортно-сировинна орієнтація промисловості, структурні викривлення в бік сектора проміжного споживання.

Визначено, що в галузі промисловості спостерігається найбільша питома вага наданих дозволів на концентрацію суб'єктів господарювання, яка в 2020 р. склала 20,3 %, це свідчить про те, що в галузі тривають активні процеси концентрації, які потребують відповідного державного контролю в першу чергу Антимонопольним комітетом України, який має унеможливлювати вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції та сприяти б розвитку добросовісної конкуренції в промисловості.

Доведено, що реалізація стратегічних завдань розвитку промисловості, впровадження заходів з технічного оновлення та модернізації основних фондів, а також послідовне впровадження конкурентних відносин в галузі значно ускладнено у зв'язку з недосконалістю державної промислової політики.

З'ясовано, що основними сучасними проблемами і суперечностями формування та реалізації державної промислової політики України є:

- недосконалість законодавчого та нормативно-правового регулювання розвитку промисловості, низький рівень обізнаності підприємців, особливо малого та середнього бізнесу, щодо особливостей «промислового» законодавства в умовах європейської інтеграції України;
- нестача інвестицій, особливо іноземних в усіх галузях промисловості, а більшість джерел фінансування інвестицій в сучасних умовах практично недоступні;
- надмірно енерго- та ресурсоемна структура промислового виробництва, технологічна відсталість галузей промисловості і наднормативні втрати на всіх стадіях виробництва;
- високий рівень тіньової економіки в галузях промисловості, зарегульованість митної системи та надмірне податкове навантаження;
- недостатній рівень конкурентоспроможності української

промислової продукції порівняно з імпортованими аналогами і поглиблення науково-технічного відставання галузей промисловості від світового рівня внаслідок застарілих основних виробничих фондів, технологій, номенклатури продукції тощо;

- значні торговельні перешкоди для експорту промислової продукції (захисні заходи інших країн, технічне регулювання тощо) та необхідність адаптування українських стандартів до світових та європейських;
- втрата промислових підприємств на непідконтрольній території Луганської і Донецької областей та в окупованому Криму;
- відсутність державної інформаційної підтримки для суб'єктів господарювання, особливо малого і середнього бізнесу, щодо порядку та правил експорту промислової продукції на глобальні ринки в умовах існуючих викликів та ризиків сьогодення.

Встановлено, що сучасний стан розвитку промисловості не відповідає потребам соціально-економічного розвитку країни на екологічних засадах через відсутність на державному рівні скоординованих дій щодо комплексного реформування цієї галузі, що вимагає формування та реалізації системи заходів, спрямованих на вирішення вищезазначених проблем і суперечностей державної промислової політики України.

У **третьому розділі** – *«Напрями удосконалення державної промислової політики України»* – обґрунтовано концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної промислової політики України в довгостроковій перспективі, визначено шляхи трансформації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України та існуючих глобальних викликів, обґрунтовано напрями удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України.

Доведено, що основою виходу національної промисловості з кризи є орієнтація на технологічний переворот, що забезпечує широкомасштабне поширення п'ятого технологічного укладу і створення передумов для освоєння і переходу на шостий технологічний уклад. Для цього, доцільно диференціювати довгострокову стратегію формування та реалізації державної промислової політики України на новій основі за ознакою цільового рівня науково-технологічного розвитку за трьома рівнями технологічних укладів (IV, V і VI), які спостерігаються в еволюції розвинених країн і які належить освоїти Україні.

З'ясовано, що основою промислового розвитку України повинна стати стратегія науково-технологічного прориву, модернізації та інноваційного оновлення критично застарілих основних фондів, курс на поширення п'ятого технологічного укладу і освоєння секторів перспективного шостого технологічного укладу (таких як аерокосмічна промисловість, енергетичне машинобудування, біотехнології, мікроелектроніка, інформаційні технології, оборонно-промисловий комплекс (створення ракетно-космічної техніки, високоточних засобів ураження, засобів радіоелектронної боротьби, систем протиповітряної оборони, військового суднобудування та вертольотобудування тощо), які є конкурентоспроможними на глобальному ринку і де в Україні є необхідні і достатні передумови їх розвитку.

Обґрунтовано концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної промислової політики України, яка має адекватно відображати, як сучасний рівень розвитку національної промисловості, так і досягнення стратегічних цілей у певному часовому вимірі, враховувати сучасні глобальні виклики та суперечності. Необхідними передумовами для сталого розвитку національної промисловості є: концептуальна визначеність державної промислової політики; формування та реалізація на довгострокову перспективу поетапної стратегії нової індустріалізації, що забезпечує послідовний перехід на більш високі рівні технологічних укладів; розробка єдиної комплексної національної стратегії промислового розвитку; активна провідна позиція держави, як безальтернативного суб'єкта проведення нової політики індустріалізації та підтримка на всіх етапах її формування та реалізації.

Запропоновано напрями удосконалення державної промислової політики України за виокремленими механізмами: політико-інтеграційним, адміністративно-правовим, фінансово-економічним, інформаційно-моніторинговим, в межах яких необхідно впроваджувати дієві інструменти вирішення існуючих проблем і суперечностей в промисловості з урахуванням процесів європейської інтеграції України та глобальних викликів (рис. 2).

Рис. 2. Напрями удосконалення державної промислової політики України
Джерело: розробка автора

Доведено, що державна промислова політика України в контексті виконання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом серед визначених пріоритетів сприятиме забезпеченню економічної безпеки держави; проведенню модернізаційних реформ в усіх галузях промисловості; зниженню негативного впливу галузі на довкілля; вирішенню існуючих кліматичних проблем, спричинених промисловістю.

З'ясовано, що державна промислова політика, що проводиться національними урядами, знаходиться в тісній залежності від міжнародного контексту, що призвело до створення тісного взаємозв'язку між промисловою та зовнішньою політиками. Тобто національні уряди не вільні проводити промислову політику ізольовано один від одного, що потрібно враховувати у питаннях формування та реалізації державної промислової політики України, особливо в умовах її європейської інтеграції.

Обґрунтовано стратегічну мету державної промислової політики, яка полягає у досягненні сталого соціально-економічного розвитку країни, технологічній та інституційній модернізації промислового виробництва, забезпеченні національної безпеки, захисті навколишнього середовища, досягненні кліматичної нейтральності, підвищенні добробуту населення.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення конкретного науково-прикладного завдання, що полягає в обґрунтуванні напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України, що дало змогу сформулювати такі висновки й пропозиції.

1. Узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності державної промислової політики, яка має базуватися на принципах: законності; наукової обґрунтованості; забезпечення національних інтересів; орієнтації на об'єктивні потреби економіки та суспільства; конкурентності та інноваційності; інтеграції науки, освіти та промисловості; державно-приватного партнерства; прозорості та зрозумілості критеріїв державної підтримки; адаптації до глобального ринку промислової продукції; екологічної та кліматичної нейтральності і відображає регуляторний вплив держави через виокремлені механізми: політико-інтеграційний, адміністративно-правовий, фінансово-економічний, інформаційно-моніторинговий шляхом створення належних умов для: забезпечення процесів видобування, переробки, транспортування, зберігання, виробництва, розподілу, раціонального використання ресурсів; формування конкурентного та інвестиційно привабливого ринку промислової продукції; забезпечення сталого інвестиційно-інноваційного розвитку промисловості.

2. Виявлено особливості державної промислової політики в зарубіжних країнах та встановлено, що в сучасних умовах відбуваються структурні зміни у концептуальних підходах щодо її формування та реалізації, а саме: виявлено поетапний перехід від вертикального (держава підтримує розвиток окремих

секторів або підприємств) до горизонтального (державна підтримка не є селективною і надається для реалізації інвестиційних проєктів в різних секторах економіки). Спочатку держава використовувала переважно вертикальну підтримку промислових проєктів, спрямованих на збереження і модернізацію діючих підприємств пріоритетних галузей промисловості та підвищення їх конкурентоспроможності. В подальшому формується комплексна інфраструктура довгострокової підтримки промисловості, що включає: банківську систему, забезпечує реалізацію інвестиційних проєктів довгостроковим кредитуванням і гарантіями на спеціальних умовах; інститути розвитку НДДКР, що дозволяють залучати фінансування (іноземні інвестиції, венчурний капітал, гарантії), і сприяють комерціалізації інновацій; агентства зі стимулювання малих та середніх підприємств (МСП) і експорту для виведення підприємств на рівень міжнародної конкурентоспроможності. В сучасних умовах пріоритети державної промислової політики зміщуються в сторону вдосконалення створеної інфраструктури, зміцнення взаємозв'язків її учасників і застосування горизонтальних заходів державної підтримки для стимулювання НДДКР, МСП та експорту, а також поліпшення умов ведення бізнесу та усунення «провалів ринку» (захист довкілля, досягнення кліматичної нейтральності тощо). Горизонтальна державна підтримка застосовується для реалізації комплексних проєктів у високотехнологічних галузях промисловості, при цьому секторальна підтримка окремих проєктів та галузей промисловості практично не здійснюється, адже це призводить до спотворення конкурентного середовища.

3. Охарактеризовано сучасний рівень розвитку національної промисловості та визначено низьку ефективність та результативність державної промислової політики, а саме: промисловість України за підсумками 2020 р. забезпечила 21% виробництва валової доданої вартості в країні, однак її розвиток за останній період характеризується суперечливими тенденціями, пов'язаними з: нестабільністю індексу виробництва промислової продукції; зниженням рентабельності операційної діяльності; зменшенням фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) промислового виробництва; зниженням інвестиційної та інноваційної активності промислових підприємств; підвищенням кредиторської та дебіторської заборгованості, заборгованості підприємств перед бюджетом; збільшенням дефіциту власних обігових коштів промислових підприємств; високою інтенсивністю шкідливих викидів вуглецю від промислового виробництва через спалення викопного палива з використанням застарілих технологій; падінням рівня конкурентоспроможності українського промислового експорту на глобальних ринках. Це вимагає здійснення заходів, спрямованих на вдосконалення структури експорту за рахунок скорочення вивезення сировинно-енергетичних ресурсів і напівфабрикатів, стимулювання наукоємних експорто-орієнтованих виробництв, які збільшують експорт промислових виробів кінцевого споживання високого гатунку.

4. З'ясовано проблеми і суперечності формування та реалізації державної промислової політики України в сучасних умовах, а саме: промисловість

розвивається інерційно через обмежені обсяги капітальних вкладень; наявність адміністративно-командних методів і принципів державного управління, законодавчо-нормативна база не стимулює залучення інвестицій в промислове виробництво з боку внутрішніх і зовнішніх інвесторів; недостатня орієнтація промисловості на виробництво продукції кінцевого споживання та домінування видобувних і базових галузей з низьким ступенем переробки сировини. Існуюча система публічного управління в промисловій сфері України формувалася спонтанно, діє переважно в інтересах окремих осіб та груп впливу і є недосконалою. При цьому державна промислова політика не в повній мірі відповідає організаційно-функціональній побудові промисловості, а подальший її розвиток потребує чіткого визначення та розмежування функцій публічного управління, а також уникнення впливу окремих осіб та груп впливу на прийняття рішень відповідними державними органами. Все це зумовлює необхідність удосконалення існуючих та відпрацювання нових організаційно-правових основ, що регламентують функціонування промисловості, закріплення кардинально нових принципів, форм, методів, механізмів формування та реалізації державної промислової політики, створення конкурентного середовища, стабільних умов розвитку і забезпечення високої якості промислової продукції.

5. Обґрунтовано концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної промислової політики України, яка має бути багатоваріантною, системною та комплексною, а її реалізація має відбуватися у напрямках: пошуку нової оптимальної моделі державної промислової політики, основою якої є збалансоване поєднання переваг конкуренції з державним контролем і підтримкою інвестицій в стратегічні проекти розвитку промисловості; деолігархізації, демонополізації, диверсифікації та забезпечення конкурентного розвитку всіх галузей промисловості. Стратегія формування та реалізації державної промислової політики України - це скоординована державна ініціатива з мобілізації всіх національних ресурсів з метою прискорення технологічних змін в межах глобального тренду Industry 4.0, тобто впровадження нових технологій та моделей виробництва в промисловості, і має враховувати політико-інтеграційні, соціально-економічні, екологічні, регіональні, кліматичні фактори, глобальні загрози, обмеження та виклики, що сприятиме подальшому інтенсивному інвестиційно-інноваційному розвитку промисловості, інтеграції національної промисловості до глобальних ланцюгів доданої вартості та сталому розвитку держави. Основні положення концепції стратегії мають бути відтворені у цільових комплексних програмах розвитку промисловості, а також у програмах іншої спрямованості - розв'язання міжгалузевих проблем, використання інвестиційних та інноваційних проєктів, розв'язання науково-технічних проблем, удосконалення управління економікою і промисловістю зокрема, тобто через суміжні програми, де так чи інакше вирішуються питання розвитку промислового комплексу держави, посилення обороноздатності та національної безпеки країни.

6. Окреслено шляхи трансформації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України шляхом: прийняття в якості

національних європейські гармонізовані стандарти на відповідні види промислової продукції; скасування регуляторних режимів, які суперечать, дублюють та / або є додатковими до європейських вимог до відповідних видів продукції (санітарні норми і правила та нормативно-правові акти у сфері охорони праці); ухвалення технічних регламентів, розроблених на основі актів законодавства ЄС, які є обов'язковими до застосування; приведення у відповідність до європейських вимог національної інфраструктури якості (органи стандартизації та акредитації, органи з оцінки відповідності, метрологічні інституції) та системи державного ринкового нагляду (органи та процедури ринкового нагляду); адаптації національного «промислового» законодавства до європейського, як горизонтального (рамкового), так і вертикального (галузевого); перегляду торговельної частини положень Угоди про асоціацію в частині запровадження нетарифних бар'єрів у торгівлі (в тому числі промисловими товарами); активного використання можливостей поглибленої і всеохопної зони вільної торгівлі (ПВЗВТ) між Україною та ЄС в частині забезпечення вільного руху промислових товарів між двома сторонами та взаємного недискримінаційного ставлення до компаній і промислових товарів на території України та ЄС; подальшого розвитку стратегічного партнерства у промисловій сфері (видобувній, сировинній, переробній) в межах Промислового діалогу Україна – ЄС; забезпечення секторальної інтеграції з ринками ЄС шляхом підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (Угода АСАА) у межах, так званого, «промислового безвізу».

7. Визначено напрямки удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України, які сприятимуть забезпеченню потреб суспільства в промисловій продукції у економічно обґрунтований та соціально-, екологічно- та кліматично прийнятний спосіб, а саме: політико-інтеграційного механізму: інтеграції національної промисловості до глобальних ланцюгів доданої вартості; розвиток міжнародної торговельно-економічної і технічної співпраці в промисловій сфері; адміністративно-правового механізму: вдосконалення «промислового» пакету законів з метою забезпечення сталого розвитку промисловості та його адаптації та імплементації до законодавства ЄС; стримування зростання експорту металобрухту шляхом підвищення державного мита або заборони експорту; фінансово-економічного механізму: створення сприятливих умов для розвитку промисловості та підвищення її інвестиційної привабливості (пільгове кредитування, компенсація кредитних ставок, стимулююче оподаткування); створення відкритого реєстру отримувачів державної підтримки виробників промислової продукції; інформаційно-моніторингового механізму: вдосконалення системи статистичного спостереження щодо розвитку промисловості; проведення інформаційних заходів, роз'яснювальної роботи, інтерактивного діалогу щодо підвищення поінформованості суб'єктів господарювання в промисловій галузі з метою вирішення існуючих проблем та суперечностей розвитку промисловості України та посилення ролі бізнес-асоціацій у підвищенні такої поінформованості.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у фахових наукових виданнях:

1. Слободян О.С. Сутність нової промислової політики України Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2017. Вип. 1 (6). С. 382-388.
2. Слободян О.С. Структура механізму реалізації нової промислової політики Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2017. Вип. 2 (7). С. 476-482.
3. Слободян О.С. Пріоритетні механізми розвитку промислової політики України на сучасному етапі. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління : зб. наук. пр. / Нац. ун-т цив. захисту України. Харків, 2018. Вип. 2 (9). С. 522-529.
4. Слободян О.С. Механізми реалізації активної промислової політики. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління : зб. наук. пр. / Нац. ун-т цив. захисту України. Харків, 2019. Вип. 1 (10). С. 374-380.
5. Слободян О.С. Інноваційні механізми підвищення економічної ефективності промислової політики. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління : зб. наук. пр. / Нац. ун-т цив. захисту України. Харків, 2019. Вип. 2 (11). С. 477-484.

Статті в закордонних наукових виданнях за фахом:

6. Slobodian O. System approach to the realization of Ukrainian industrial policy. East Journal of Security Studies. 2018. № 3. PP. 277 – 286.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Слободян О.С. Закордонний досвід державної політики розвитку промислового сектора // Державне управління в Україні: виклики та перспективи: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 18 жовт. 2019 р., м. Запоріжжя. С. 406-410.
8. Слободян О.С. Принципи формування та реалізації нової промислової політики // Державне управління в Україні: виклики та перспективи: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 8-9 травня 2020 р., м. Запоріжжя. С. 234-238.
9. Слободян О.С. Циклічність у розвитку державної промислової політики // Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, 18–19 березня 2020 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2020. С. 188-190.
10. Слободян О.С. Сучасний етап розвитку державної промислової політики західних держав // Формування дієвих механізмів державного управління з забезпечення державної безпеки: матеріали круглого столу. Харків. НУЦЗУ. 2021 р. С. 293-295.

АНОТАЦІЯ

Слободян О.С. «Механізми формування та реалізації державної промислової політики України». – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Національний університет цивільного захисту України. – Харків, 2021.

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення конкретного науково-прикладного завдання, що полягає в обґрунтуванні напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України.

Розглянуто сучасний стан наукових досліджень та систематизовано теоретико-методичні підходи щодо ролі держави у забезпеченні сталого розвитку промисловості, визначено сутність державної промислової політики та виокремлено механізми її формування та реалізації, уточнено сутнісні характеристики категорій «державна промислова політика», «механізм формування та реалізації державної промислової політики», виявлено особливості формування та реалізації державної промислової політики в зарубіжних країнах.

Охарактеризовано сучасний стан та рівень розвитку промисловості України, визначено результативність державної промислової політики, визначено проблеми і суперечності формування та реалізації державної промислової політики України.

Доведено, що реалізація стратегічних завдань розвитку промисловості, впровадження масштабних заходів з технічного оновлення та модернізації основних фондів, а також послідовне впровадження конкурентних відносин в галузі значно ускладнено у зв'язку з недосконалістю державної промислової політики.

Обґрунтовано концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної промислової політики України в довгостроковій перспективі, визначено шляхи трансформації державної промислової політики в умовах європейської інтеграції України та існуючих глобальних викликів, обґрунтовано напрями удосконалення механізмів формування та реалізації державної промислової політики України.

Запропоновано напрями удосконалення державної промислової політики України за виокремленими механізмами: політико-інтеграційним, адміністративно-правовим, фінансово-економічним, інформаційно-моніторинговим, в межах яких доцільно застосовувати відповідні інструменти вирішення існуючих проблем в промисловості в умовах європейської інтеграції України та глобальних викликів.

Ключові слова: державне управління, механізми державного управління, державна промислова політика, механізми формування та реалізації державної промислової політики, промисловий кластер, індустріальний парк.

ANNOTATION

Slobodian O. «Mechanisms of formation and implementation of the state industrial policy of Ukraine». – Qualifying scientific labor as the manuscript.

Dissertation for obtaining the scientific degree of candidate of sciences of public administration specialty 25.00.02 – Mechanisms of Public Administration. – National University of Civil Defence of Ukraine, Kharkiv, 2021.

In the dissertation work the theoretical generalization is carried out and the decision of a concrete scientific and applied problem which consists in substantiation of directions of perfection of mechanisms of formation and realization of the state industrial policy of Ukraine is offered.

The current state of scientific research is considered and theoretical and methodological approaches to the role of the state in ensuring sustainable industrial development are systematized, the essence of state industrial policy is determined and the mechanisms of its formation and implementation are singled out, the essential characteristics of the categories policy, revealed the features of the state industrial policy in foreign countries.

It is proved that the basis of the political-integration mechanism of state industrial policy is: the need to take into account the development of industry in the development, adoption and implementation of political decisions, as well as in analyzing and evaluating the results and consequences of any policy decisions; participation of our country in international cooperation in the industrial sphere in accordance with Ukrainian legislation and international agreements with obligatory consideration of national interests; development of interstate and interregional integration in the industrial sphere (including European integration of Ukraine).

It is determined that the content of the administrative-legal mechanism of formation and implementation of the state industrial policy is formed by the system of legislative and normative-legal acts of the state by means of which sustainable development of the industry is provided; harmonization of Ukrainian legislation in this area with international legislation, including the EU legal field, is ensured.

It is substantiated that the financial and economic mechanism of formation and implementation of state industrial policy is a set of financial and economic incentives, levers and tools provided by law to ensure (or should be provided) sustainable investment and innovation development of industry through statutory sources: budgets of different levels, funds of legal entities and individuals, foreign investors, credit resources of financial institutions, etc.

It was found that the information and monitoring mechanism is an important area of state influence on the formation and implementation of state industrial policy through information and monitoring components through outreach, interactive dialogue, meetings, trainings, presentations, press briefings, press conferences, releases, publication of reports and publication of forecasts and expectations on industrial development and transformation of state industrial policy, creation of communication platforms for foreign and Ukrainian experts in industrial development, etc.

It is established that in developed countries the state forms and implements

industrial policy, provides the necessary level of national security, contributes to ensuring the necessary level of welfare of the population and achieving environmental and climate neutrality. One of the main directions of modern industrial development in the world is liberalization, systematic improvement of mechanisms for the formation and implementation of state-owned industrial in the direction of building close partnerships between public and private business (public-private partnership). the development of which is increasingly regulated by the market, and the reform process is characterized by stimulating competition, privatization of industrial facilities, and so on.

The current state and level of industrial development of Ukraine is characterized, the effectiveness and efficiency of the state industrial policy is determined, the problems and contradictions of its formation and implementation in the current risks are clarified.

It is proved that the implementation of strategic objectives of industrial development, the introduction of large-scale measures for technical renewal and modernization of its fixed assets, as well as the consistent implementation of competitive relations in the industrial sphere is significantly complicated due to imperfect state industrial policy.

The ways of transformation of the state industrial policy in the conditions of European integration of Ukraine and the existing global challenges are determined, the directions of improvement of mechanisms of formation and realization of the state industrial policy of Ukraine are substantiated.

It is proved that the state industrial policy of Ukraine among the identified priorities should contribute to: ensuring national security; carrying out modernization reforms in all branches and sectors of industry; formation of market prices and tariffs; improving the welfare of the population; reducing the negative impact of the industry on the environment; solving the existing ecological and climatic problems caused by the functioning of Ukrainian industry.

The directions of improvement of the state industrial policy of Ukraine according to the selected mechanisms are offered: political-integration, administrative-legal, financial-economic, information-monitoring, within which it is expedient to apply the corresponding tools of the decision of existing problems in the industry in the conditions of European integration of Ukraine and global challenges.

The conceptual bases of the strategy of formation and implementation of the state industrial policy of Ukraine, which should adequately reflect both the current level of industrial development and the achievement of strategic goals in a certain time dimension, take into account modern global challenges, features of international integration and cooperation, provide for transition from stochastic solution problems that arise in the industrial sphere, to its sustainable innovative development. After all, in modern conditions, the sustainable development of Ukrainian industry is the basis for the development of a competitive economy, the issue of national security and the key to state sovereignty.

Keywords: public administration, mechanisms of public administration, state industrial policy, mechanisms of formation and implementation of state industrial policy, industrial cluster, industrial park.

Відповідальний за випуск *Майстро Сергій Вікторович*

Підписано до друку 16.08. 2021 р.

Формат 60х84/16. Обл.-вид. арк. 0,9.

Гарнітура Таймс. Наклад 100 прим. Замовлення № 48

Надруковано в друкарні «БУКЛАЙН»

61000, м. Харків, вул. Катерининська, 46.

тел. (099) 604-49-45.

www.bookline.online